

28.11.2012

Kj/19

§ 398

Ryj / Den av ledamoten Ilkka Taipale väckta motionen om ett försök med avgiftsfri kollektivtrafik

HEL 2012-008629 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Ilkka Taipale väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vt Ilkka Taipaleen valtuustoaloite
- 2 HSL:n lausunto

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Ilkka Taipale väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredraganden

Ledamoten Ilkka Taipale och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden år 2013 ska göra en utredning om ett försök med avgiftsfri kollektivtrafik och genomföra försöket år 2014.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena och konstaterar att affärsverket trafikverket år 2008 har låtit göra en utredning om avgiftsfri kollektivtrafik. Utredningen är tillgänglig på samkommunen Helsingforsregionens trafik HST:s webbsidor på adressen http://www.hsl.fi/FI/mikaonhsl/julkaisut/Documents/2008/D_1_2008_Ma ksuttoman%20joukkoliikenteen%20vaikutukset.pdf.

Stadsstyrelsen anser att det inte är motiverat att göra en ny utredning. Det finns inte heller någon anledning att genomföra ett försök med avgiftsfri kollektivtrafik.

På lång sikt är det inte samhällsekonomiskt lönsamt med avgiftsfri kollektivtrafik. Att slopa avgifterna i kollektivtrafiken ökar trafikeringskostnaderna inom HST-området med över 100 miljoner euro och i Helsingfors med mer än 60 miljoner euro om året med anledning

28.11.2012

Kj/19

av den nödvändiga ökningen i kollektivtrafiken på grund av de ökade passagerarmängderna. Inkomstbortfallet i form av uteblivna biljettinkomster på sammanlagt 268 miljoner euro (i Helsingfors cirka 162 miljoner euro) måste ersättas med skattemedel. Kostnadsbesparingarna från bl.a. försäljningssystemet och biljettkontrollen täcker bara en bråkdel av kostnaderna ovan.

Priset på biljetterna för vuxna och barn subventioneras redan i nuläget till cirka 62 % vad periodbiljetterna inom den interna trafiken i Helsingfors beträffar.

Tallinn kan inte jämföras med Helsingfors i fråga om kollektivtrafiken och dess avgiftsfrihet. Ändå håller Helsingfors ett öga på erfarenheterna i Tallinn.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vt Ilkka Taipaleen valtuustoaloite
- 2 HSL:n lausunto

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 12.11.2012 § 1232

HEL 2012-008629 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Ilkka Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.09.2012 § 320

Postadress

PB 1
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

28.11.2012

Kj/19

HEL 2012-008629 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Lausunto

Helsingin kaupungin liikennelaitos on tehnyt vuonna 2008 selvityksen maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksista Helsingissä. Työssä selvitettiin maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksia liikkumistottumuksiin, yksityisautoiluun, liikenteen päästöihin ja energiankulutukseen, joukkoliikenteen hoitoon ja sen kilpailukykyyn sekä kokonaisrahoitustarpeeseen.

Tutkimusten mukaan joukkoliikenteen hinnan merkitys on kulkutapavalintaa tekevälle autoilijalle melko pieni. Joukkoliikenteen maksuttomuus Helsingissä lisäisi joukkoliikennematkoja noin kolmanneksella ja tämä siirtymä olisi pääosin lyhyistä jalan tai polkupyörällä kuljetuista matkoista. Typpioksidi- ja hiukkaspäästöt vähenisivät noin 3 %.

Matkustajamäärien kasvu edellyttäisi vuoromäärien lisäämistä, jolloin joukkoliikenteen palvelutaso paranisi. Lyhyiden matkojen merkittävä lisääntyminen toisaalta hidastaisi joukkoliikennettä ja heikentäisi sen täsmällisyyttä.

Maksuton joukkoliikenne lisäsi selvitysajankohdan (2008) vuotuista rahoitustarvetta yli 140 miljoonalla eurolla pääasiassa menetettyjen lipputulojen ja kasvavien liikennöintikustannusten seurauksena.

Joukkoliikenteen lipunhinnan alentamisen on useissa selvityksissä todettu olevan yhteiskuntataloudellisesti kannattavaa. Joukkoliikenteen muuttaminen maksuttomaksi ei kuitenkaan ole selvitysten mukaan tarkoituksenmukainen ja tehokkuuden kannalta optimaalinen ratkaisu. Yhteiskuntataloudellisesti tarkoituksenmukaisinta olisi joukkoliikenteen lippujen hintojen alentaminen nykyisestäään noin 50 %:lla. Koska rajallisista verovaroista kuitenkin kilpailevat monet muutkin yhteiskunnan toiminnot, ei joukkoliikenteen lippujen hintoja ole ollut mahdollista laskea tehokkuudeltaan parhaalle tasolle.

Tulee myös ottaa huomioon, että pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen. Liikkumisella, myös joukkoliikenteellä, tulee olla sopiva asiakashinta, joka ohjaa liikkumista siten, että liikkumisen aiheuttamat ulkoiset haitat eivät kasva epätarkoituksenmukaisesti.

28.11.2012

Kj/19

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei pidä lisäselvitysten tekoa eikä maksuttoman joukkoliikenteen kokeilua perusteltuna. Maksuttomasta joukkoliikenteestä muualta, esimerkiksi Tallinnasta, saatavia kokemuksia ja vaikutuksia tulee kuitenkin seurata. Tallinnassa käynnistyvä maksuton joukkoliikenne on maailman mittakaavassa merkittävä pilotti joukkoliikenteen kilpailukyvyyn kehittämiseksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa Tallinnasta saatavia kokemuksia erityisellä huomiolla. Mikäli kokemukset antavat aihetta muuttaa käsitystä maksuttoman joukkoliikenteen tarkoituksenmukaisuudesta Helsingissä, ryhtyy kaupunkisuunnitteluvirasto toimenpiteisiin asian valmistelun käynnistämiseksi.

Käsittely

25.09.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä ja käsitellä tämän asian asemakaavapäällikön asian 1 jälkeen.

Ville Lehmuskoski: Esittelijän lisäys lausunnon viimeisen kappaleen loppuun:

"Tallinnassa käynnistyvä maksuton joukkoliikenne on maailman mittakaavassa merkittävä pilotti joukkoliikenteen kilpailukyvyyn kehittämiseksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa Tallinnasta saatavia kokemuksia erityisellä huomiolla. Mikäli kokemukset antavat aihetta muuttaa käsitystä maksuttoman joukkoliikenteen tarkoituksenmukaisuudesta Helsingissä, ryhtyy kaupunkisuunnitteluvirasto toimenpiteisiin asian valmistelun käynnistämiseksi."

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä esittelijän tekemän lisäyksen.

Päätös syntyi neljän äänestyksen jälkeen.

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: Poistetaan lausunnon toisen kappaleen ensimmäinen virke: "Tutkimusten mukaan joukkoliikenteen hinnan merkitys on kulkutapavalintaa tekevälle autoilijalle melko pieni."

Kannattajat: Saija Kalenius

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: Poistetaan lausunnon viidennen kappaleen toinen virke: "Joukkoliikenteen muuttaminen maksuttomaksi ei kuitenkaan ole selvitysten mukaan tarkoituksenmukainen ja tehokkuuden kannalta optimaalinen ratkaisu." Lisätään viidennen kappaleen kolmanteen

28.11.2012

Kj/19

virkkeeseen sanat "selvityksen mukaan", jolloin virke kuuluisi seuraavasti: "Yhteiskuntataloudellisesti tarkoituksenmukaisinta olisi selvityksen mukaan joukkoliikenteen lippujen hintojen alentaminen nykyisestä noin 50 %:lla."

Kannattajat: Saija Kalenius

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: Korvataan lausunnon kuudes kappale "Tulee myös ottaa huomioon, että pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen. Liikkumisella, myös joukkoliikenteellä, tulee olla sopiva asiakashinta, joka ohjaa liikkumista siten, että liikkumisen aiheuttamat ulkoiset haitat eivät kasva epätarkoituksenmukaisesti." seuraavalla tekstillä: "Pitkällä aikavälillä hinnan alentamisella edistetään joukkoliikennemyönteisempää asenneilmastoa ja liikenteen ilmastopäästöjen vähentämistä."

Kannattajat: Saija Kalenius

Vastaehdotus:

Saija Kalenius: Poistetaan lausunnon kolmannen kappaleen kolmas virke: "Lisäksi joukkoliikennepalvelun arvostuksen kannalta on tärkeää, että sillä on jokin hinta – maksava asiakas on motivoitunut valvomaan saamansa palvelun laatua."

Kannattajat: Osmo Soininvaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan lausunnon kolmannen kappaleen kolmas virke: "Lisäksi joukkoliikennepalvelun arvostuksen kannalta on tärkeää, että sillä on jokin hinta – maksava asiakas on motivoitunut valvomaan saamansa palvelun laatua."

Jaa-äännet: 4

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Elina Palmroth-Leino

Ei-äännet: 5

Saija Kalenius, Tuula Palaste-Eerola, Heli Puura, Osmo Soininvaara, Sampo Villanen

Suoritettussa äänestyksessä varajäsen Kaleniuksen vastaehdotus voitti äänin 5-4.

2 äänestys

28.11.2012

Kj/19

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan lausunnon toisen kappaleen ensimmäinen virke: "Tutkimusten mukaan joukkoliikenteen hinnan merkitys on kulkutapavalintaa tekeväälle autoilijalle melko pieni."

Jaa-äännet: 5

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Elina Palmroth-Leino, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 4

Saija Kalenius, Tuula Palaste-Eerola, Heli Puura, Sampo Villanen

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 5-4.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan lausunnon viidennen kappaleen toinen virke: "Joukkoliikenteen muuttaminen maksuttomaksi ei kuitenkaan ole selvitysten mukaan tarkoituksenmukainen ja tehokkuuden kannalta optimaalinen ratkaisu." Lisätään viidennen kappaleen kolmanteen virkkeeseen sanat "selvityksen mukaan", jolloin virke kuuluisi seuraavasti: "Yhteiskuntataloudellisesti tarkoituksenmukaisinta olisi selvityksen mukaan joukkoliikenteen lippujen hintojen alentaminen nykyisestään noin 50 %:lla."

Jaa-äännet: 6

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Elina Palmroth-Leino, Heli Puura, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Saija Kalenius, Tuula Palaste-Eerola, Sampo Villanen

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 6-3.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Korvataan lausunnon kuudes kappale "Tulee myös ottaa huomioon, että pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen. Liikkumisella, myös joukkoliikenteellä, tulee olla sopiva asiakashinta, joka ohjaa liikkumista siten, että liikkumisen aiheuttamat ulkoiset haitat eivät kasva epätarkoituksenmukaisesti." seuraavalla tekstillä: "Pitkällä aikavälillä hinnan alentamisella edistetään joukkoliikennemyönteisempää asenneilmastoa ja liikenteen ilmastopäästöjen vähentämistä."

28.11.2012

Kj/19

Jaa-äännet: 5

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Elina Palmroth-Leino, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 4

Saija Kalenius, Tuula Palaste-Eerola, Heli Puura, Sampo Villanen

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 5-4.

18.09.2012 Pöydälle

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi